Jomfruland
nasjonalparkstyre

Møteprotokoll

Utvalg: **Jomfruland nasjonalparkstyre**
Møtested: Formannskapssalen, Kragerø rådhus
Dato: 07.09.2026
Tidspunkt: 10:00 - 14:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Henriette Fluer Vikre	Leder	
Heidi Herum	Nestleder	
Terje Mindrebø	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer

Merknader:

Øvrige frammøtte:

Navn
Eirik Johansen Dobbedal – Nasjonalparkforvalter
Espen Marker – Statens naturoppsyn

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 34/2026	Godkjenning av innkalling		
ST 35/2026	Godkjenning av protokoll		
RS 37/2026	Nabovarsel - Jomfruland nasjonalpark - Kragerø 29/5 - Hovedveien 164 - riving av eksisterende fuglestasjon med anneks - oppføring av ny fuglestasjon med anneks		2026/8576
RS 38/2026	Avtale - 29/6 - Hasselgården - Jomfruland nasjonalpark - beiteavtaler i nasjonalparken		2026/2923
RS 39/2026	Kopi - varsel om overtredelsesgebyr - Jomfruland nasjonalpark - mulig brudd på verneforskriften - ulovlig bruk av drone	X	2026/4375
RS 40/2026	Kopi - vedtak om overtredelsesgebyr - Jomfruland nasjonalpark - mulig brudd på verneforskriften - ulovlig bruk av drone	X	2026/4375
RS 41/2026	Møteprotokoll 080626 - Jomfruland nasjonalparkstyre - møteinnkallinger og protokoller 2026		2026/4033
DS 25/2026	Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - arrangement - Grenland Pokerrun		2025/8092
DS 26/2026	Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark – motorferdsel - U.O	X	2026/7422
DS 27/2026	Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - motorferdsel - elektrisk sykkel – U.O	X	2026/8752
DS 28/2026	Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - motorferdsel - elektrisk sykkel – U.O	X	2026/9088
DS 29/2026	Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - Kragerø 29/155 - Hovedveien 158 - motorferdsel - frakt av byggmateriale		2026/8650
DS 30/2026	Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - Hovedveien 133 - 29/323 - motorferdsel		2026/8993
ST 36/2026	Innstilling_Søknad om innsamling av rotskudd/stiklinger fra villeple i Jomfruland nasjonalpark		2026/7151
ST 37/2026	Innstilling_Søknad om bruksendring av sjøbua på Øitangen - Gbnr. 29/5		2026/7718
ST 38/2026	Saksfremlegg_ Jomfruland nasjonalparkstyre - Høringssvar regjeringens forslag til ny Oslofjordplan		2026/8275
RS 42/2026	Orienteringer		
ST 39/2026	Eventuelt		

ST 34/2026 Godkjenning av innkalling

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Innkalling godkjent

ST 35/2026 Godkjenning av protokoll

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Protokoll godkjent.

RS 37/2026 Nabovarsel - Jomfruland nasjonalpark - Kragerø 29/5 - Hovedveien 164 - riving av eksisterende fuglestasjon med anneks - oppføring av ny fuglestasjon med anneks

RS 38/2026 Avtale - 29/6 - Hasselgården - Jomfruland nasjonalpark - beiteavtaler i nasjonalparken

RS 39/2026 Kopi - varsel om overtredelsesgebyr - Jomfruland nasjonalpark - mulig brudd på verneforskriften - ulovlig bruk av drone

RS 40/2026 Kopi - vedtak om overtredelsesgebyr - Jomfruland nasjonalpark - mulig brudd på verneforskriften - ulovlig bruk av drone

RS 41/2026 Møteprotokoll 080626 - Jomfruland nasjonalparkstyre - møteinnkallinger og protokoller 2026

DS 25/2026 Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - arrangement - Grenland Pokerrun

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Heidi Herum: Statens naturoppsyn sin orientering med erfaringer fra arrangementet i 2026 bør legges til vurderinger dersom det søkes i 2027.

Henriette Fluer Vikre: Søker bør opplyses om søknad for ev. arrangement i 2027 skal oversendes nasjonalparkstyret i god til før styremøte i juni. Forvalter sender informasjon til arrangør om dette.

Vedtak

Vedtak tas til etterretning med merknader fremkommet i møtet.

DS 26/2026 Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark – motorferdsel – U.O.

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Tas til orientering.

DS 27/2026 Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - motorferdsel - elektrisk sykkel – U.O.

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Vedtak tas til orientering.

DS 28/2026 Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - motorferdsel - elektrisk sykkel – U.O.

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Vedtak tas til orientering.

DS 29/2026 Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - Kragerø 29/155 - Hovedveien 158 - motorferdsel - frakt av byggmateriale

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Vedtak tas til orientering.

DS 30/2026 Tillatelse - Jomfruland nasjonalpark - Hovedveien 133 - 29/323 - motorferdsel

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Vedtak tas til orientering.

ST 36/2026 Innstilling_Søknad om innsamling av rotskudd/stiklinger fra villeple i Jomfruland nasjonalpark

Innstilling fra forvalter

Jomfruland nasjonalparkstyre gir ikke tillaltelse til innsamling av rotskudd eller kvister til stiklinger fra villeple (Malus sylvestris) i Jomfruland nasjonalpark. Selv om tiltaket vurderes å ikke være i strid med verneformålet eller ha nevneverdig betydning for verneverdiene, begrunnes avslaget med at behovet for rene stiklinger/rotskudd fra villeple kan dekkes fra trær utenfor nasjonalparken, og derfor ikke nødvendig å gjennomføre i selve verneområdet. Det er spredte forekomster av villeepletrær flere steder på Jomfruland som ikke ligger i verneområdet.

Nasjonalparkforvalter kan bistå med kart og kontaktinformasjon til ev. grunneiere dersom søker ønsker dette.

Avslaget er hjemlet i verneforskriften § 4 første ledd.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Jomfruland nasjonalparkstyre gir ikke tillaltelse til innsamling av rotskudd eller kvister til stiklinger fra villeple (Malus sylvestris) i Jomfruland nasjonalpark. Selv om tiltaket vurderes å ikke være i strid med verneformålet eller ha nevneverdig betydning for verneverdiene, begrunnes avslaget med at behovet for rene stiklinger/rotskudd fra villeple kan dekkes fra trær utenfor nasjonalparken, og derfor ikke nødvendig å gjennomføre i selve verneområdet. Det er spredte forekomster av villeepletrær flere steder på Jomfruland som ikke ligger i verneområdet. Nasjonalparkforvalter kan bistå med kart og kontaktinformasjon til ev. grunneiere dersom søker ønsker dette.
Avslaget er hjemlet i verneforskriften § 4 første ledd.

ST 37/2026 Innstilling_Søknad om bruksendring av sjøbua på Øitangen - Gbnr. 29/5

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 3 fjerde ledd d.) gir Jomfruland nasjonalparkstyre Telemark fylkeskommune tillatelse til bruksendring av bygningen «Sjøbua» på Øitangen fra naust/båthus/sjøbu til annen bygning for overnatting i tråd med etablert bruk før vernetidspunktet.

Tillatelsen begrunnes med at oppgraderingene og bruk er etablert flere år før opprettelsen av Jomfruland nasjonalpark, samt at bruksendring ikke vil medføre økt skade eller forstyrrelse av verneverdiene i nærområdet til bygningen på grunn av økt bruk, sammenliknet med situasjonen på vernetidspunktet.

Tillatelsen gis med følgende vilkår:

-Areal mellom bygningens vestlige fasade (dobbeltdørene) og stranda skal være åpen for allmenn ferdsel. Det tillates ikke utplassering av bord, benker eller andre innretninger som kan hindre eller begrense ferdsel. Utleier plikter å opplyse ev. leietakere om dette.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Jomfruland nasjonalparkstyre.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Med hjemmel i forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 3 fjerde ledd d.) gir Jomfruland nasjonalparkstyre Telemark fylkeskommune tillatelse til bruksendring av bygningen «Sjøbua» på Øitangen fra naust/båthus/sjøbu til annen bygning for overnatting i tråd med etablert bruk før vernetidspunktet. Tillatelsen begrunnes med at oppgraderingene og bruk er etablert flere år før opprettelsen av Jomfruland nasjonalpark, samt at bruksendring ikke vil medføre økt skade eller forstyrrelse av verneverdiene i nærområdet til bygningen på grunn av økt bruk, sammenliknet med situasjonen på vernetidspunktet. Tillatelsen gis med følgende vilkår: Areal mellom bygningens vestlige fasade (dobbeltdørene) og stranda skal være åpen for allmenn ferdsel. Det tillates ikke utplassering av bord, benker eller andre innretninger som kan hindre eller begrense ferdsel. Utleier plikter å opplyse ev. leietakere om dette.

Klage
Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Jomfruland nasjonalparkstyre.

ST 38/2026 Saksfremlegg_ Jomfruland nasjonalparkstyre - Høringssvar regjeringens forslag til ny Oslofjordplan

Innstilling fra forvalter

Jomfruland nasjonalparkstyre vedtar følgende høringsinnspill til revidert Oslofjordplan med ev. justeringer som kommer frem i styremøtet:

Jomfruland nasjonalparkstyre viser til Klima- og miljødepartementets høring av regjeringens forslag til ny Oslofjordplan. Jomfruland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde. Nasjonalparken omfatter et samlet areal på ca. 117km2, hvorav 98% er marin natur. Verneområdet rommer viktige og representative naturtyper og økosystemer som tareskog, ålegrasenger, bløtbunn og skjellsand, herunder gyte- og oppvekstområder for fisk og skalldyr, som har betydning for økosystemet og økosystemtjenester både i og utenfor nasjonalparken.

Overordnet stiller nasjonalparkstyret seg positive til alle tiltak som kan bidra til å styrke fjorden. Nasjonalparkstyret ønsker med dette å kommentere sider av Oslofjordplanen som berører eller har betydning for nasjonalparkforvaltningen. Innspillene er fordelt under relevante kapittel. Som en generell bemerkning ønsker nasjonalparkstyret å peke på fraværet av de marine nasjonalparkene i Oslofjordplanen, selv om parkene Jomfruland nasjonalpark, Færder nasjonalpark og Ytre Hvaler nasjonalpark samlet omfatter over 800 kvadratkilometer med natur, friluftsområder og marine økosystem i planens nedslagsfelt.

Kommentarer til innsatsområde 3: Stanse nedbygging

-Utrede virkemidler for bedre beskyttelse av gruntvannsområder: Tiltaket bør tillegges piroritet da det kan bidra til å sikre viktige habitat. Tiltaket bør ses i sammenheng med styrket innsats for sjøfugl, hvor man retter fokus på funksjonsområder for sårbare arter.

Kommentarer til innsatsområde 4: Restaurering av naturverdier

-Planen bør undersøke hvilken rolle og funksjon de marine nasjonalparkene i Oslofjorden kan ha i dette arbeidet. Nasjonalparkene er sikrede arealer for fremtiden med representative økosystemer. Det er derfor viktig at nasjonalparkstyrene inkluderes aktivt i det videre arbeidet med restaurering og utarbeidelse av planer, strategier og virkemidler for økt aktiv restuarering i Oslofjorden.

Kommentarer til innsatsområde 5: Redusere tilførsler av miljøgifter, forsøpling og plastforurensning

-Nasjonalparkstyret støtter videre drøfting om å øke vektgrensen for fritidsbåter. Kostnad ved levering av fritidsbåter over dagens vektgrense kan føre til at flere leverer båter som ellers ville bli forlatt eller senket. Tiltaket må også ses i sammenheng med innføring av fritidsbåtregister.
-Nasjonalparkstyret støtter videre satsing på rydding av tapte fiskeredskaper. I planen står Fiskeridirektoratet som ansvarlig, men her mener nasjonalparkstyret at det bør legges til grunn et tverrsektorielt samarbeid mellom Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet og de tre marine nasjonalparkene i Oslofjorden. Nasjonalparkstyret understreker at opprydding av tapte fiskeredskaper er svært positivt, men peker på utfordringer i dagens praksis som er både fragmentert, ukoordinert og foregår i stor grad utenfor nasjonalparkstyrenes kontroll, selv aktiviteter i verneområdene.
-Nasjonalparkstyret støtter etablering av obligatorisk fritidsbåtregister

<u>Kunnskapsinnenting:</u>

-Nasjonalparkstyret forslår at det etableres en tilstandsovervåkning av sårbare naturtyper i de marine nasjonalparkene som del av «tilstandsovervåkningen» av Oslofjorden med fokus på naturrestaurering. Områdene er gjennom verneforskriftene beskyttet mot videre skade og forstyrrelse, samtidig som de rommer representative habitater, økosystem og artsmangfold.

Kommentarer til innsatsområde 6: Ivareta sårbare arter og verdifulle naturtyper

Nasjonalparkstyret støtter vurderingene som gjøres i kapittelet, samt tiltak og behov for kunnskapsinnhenting. Styret ønsker særlig å bemerke:

-Nasjonalparkstyret støtter utredning av egen kvote for brislig i Oslofjorden og vektbegrensning for trålredskaper.
-Nasjonalparkstyret etterlyser statusoppdatering og fremdrift i arbeidet med utvidelse av perioden med ferdselsforbud i sjøfuglreservatene. Endringen har stor betydning for forvaltningen og vil kreve at områder skiltes på nytt og informasjon når ut til publikum.
-Nasjonalparkstyret støtter videreføring og økt innsats på bekjempelse av mink i Oslofjordområdet. Arbeidet bør koordineres gjennom Statens naturoppsyn.

Jomfruland nasjonalparkstyre mener videre at helhetlig plan for Oslofjorden bør vurdere følgende tiltak for økt beskyttelse av sjøfugl:

-Informasjonskampanjer rettet mot padlere (SUP/kajakk) i Oslofjorden mht. ferdselsforbud og avstandskrav.
-Justere tidsrommet for forsvarets tillatte lavtflyging fra 1.oktober til 31. mars, til 1. oktober til 14. mars, slik at adgangen harmonerer med endring i ferdselsforbudet i verneområder, jf. Tilrådning - sjøfuglreservater - vurdering av tidspunkt for ferdselsrestriksjoner - Oslofjorden og Agder.
-Utvidelse av sone med ferdselsforbud rundt sjøfuglreservatene fra 50 til 75 eller 100 meter, eller fysiske tiltak som sikrer avstand for båter og padlere.
-Vurdere forbud mot vannskutere i Jomfruland nasjonalpark.
-Etablering av sjøfuglreservater i viktige næringsområder. Dagens modell for sjøfuglredservat fokuserer på hekke/oppholdsområdene, uten hensyn til forstyrrelser i andre viktige habitat som f.eks. tilstøtende næringsområder.
-Utrede dynamisk forvaltning av sjøfugl og sjøfuglreservater i de marine nasjonalparkene, hvor nasjonalparkstyrene kan innføre ferdselsforbud i avgrensede områder basert på reelle hekkeaktivitet og næringsbehov.

Kommentarer til innsatsområde 7: Fremme et aktivt friluftsliv

-Nasjonalparkstyrene bør bli del av kystsonenettverket. Verneområdestyremene er et selvstendig forvaltningsnivå med myndighet etter verneforskriften. Allmennhetens mulighet til naturopplevelser er et av formålene med opprettelsen av nasjonalparkene.

Kommentarer til innsatsområde 8: Organisering av arbeidet

-Nasjonalparkstyrene bør bli en del av gruppen med sentrale ansvarlige myndigheter som foreslås opprettet. Nasjonalparkstyrene er forvaltningsmyndighet for viktige naturområder med store naturverdier i havet og på land, samtidig som områdene er attraktive friluftsområder.
-Nasjonalparkstyret støtter etablering av et forpliktende samarbeidsformat knyttet til miljøkriminalitet i Oslofjorden. Nasjonalparkene bør være representert i dette forumet.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Henriette Fluer Vikre fremmet følgende forslag til suppleringer/endringer:

Jomfruland nasjonalparkstyre er positivt til kunnskapsbaserte og målrettede tiltak som dokumenterbart kan bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Tiltakene må bygge på et tilstrekkelig lokalt og regionalt kunnskapsgrunnlag, være forholdsmessige og vurderes opp mot konsekvensene for lokalsamfunn, næringsliv, fiskeri og friluftsliv.

Nasjonalparkstyret vil samtidig understreke at nye oppgaver, restriksjoner og kontrolltiltak må følges av nødvendig statlig finansiering og kapasitet til informasjon, skilting, oppsyn og håndheving.

De marine nasjonalparkene Jomfruland, Færder og Ytre Hvaler omfatter samlet over 800 kvadratkilometer med viktige marine økosystemer, naturverdier og friluftsområder. Det er derfor en vesentlig svakhet ved Oslofjordplanen at nasjonalparkene og nasjonalparkstyrene har fått en så begrenset plass. Styrene må involveres aktivt i planlegging, prioritering og gjennomføring av tiltak som berører verneområdene.

Under innsatsområde 3 – Stanse nedbygging – tilføyes:

Virkemidler for bedre beskyttelse av gruntvannsområder må være målrettede og bygge på kartlegging av områdenes faktiske naturverdi, funksjon og tilstand. Nye restriksjoner må utformes slik at de ikke blir mer omfattende enn nødvendig, og kommunene, grunneiere, næringsaktører og berørte brukergrupper må involveres før tiltak vedtas.

Under innsatsområde 4 – Restaurering av naturverdier – tilføyes:

Restaureringstiltak må baseres på dokumentert behov og forventet miljøeffekt. Tiltakene må ikke redusere verneverdiene eller påføre nasjonalparkstyrene nye oppgaver uten at det samtidig stilles tilstrekkelige statlige midler og faglige ressurser til disposisjon.

Under innsatsområde 5 – Miljøgifter, forsøpling og plastforurensning – tilføyes:

Nasjonalparkstyret mener at tiltak som gjør det enklere og rimeligere å levere utrangerte fritidsbåter og tapte fiskeredskaper, bør prioriteres. Ordningene må være praktisk tilgjengelige og innrettes slik at de gir reelle insentiver til innlevering.

Et eventuelt obligatorisk fritidsbåtregister må ha et klart formål, være enkelt og rimelig for båteierne og ikke utvikle seg til en ny unødvendig avgifts- og rapporteringsordning.

Under innsatsområde 6 – Sårbare arter og verdifulle naturtyper – endres og tilføyes:

Nasjonalparkstyret støtter økt innsats for sjøfugl, men nye ferdselsrestriksjoner må bygge på dokumenterte behov og være avgrenset i tid og geografi. Informasjon, frivillig etterlevelse og målrettede tiltak bør vurderes før omfattende eller permanente forbud innføres.

Før sonen med ferdselsforbud rundt sjøfuglreservater eventuelt utvides fra 50 til 75 eller 100 meter, må konsekvensene for friluftsliv, ferdsel, næringsvirksomhet og håndheving utredes. Det må også dokumenteres at utvidelsen vil ha en vesentlig positiv effekt for sjøfuglene.

Informasjon til padlere, båtførere og andre brukere bør prioriteres. Regler og sårbare områder må merkes tydelig, og informasjonen må være lett tilgjengelig i digitale kart, apper, havner og utsettingsområder.

Punktet om vannskutere erstattes med:

Det bør utredes om bruk av vannskutere medfører særskilte og dokumenterbare forstyrrelser i sårbare områder av Jomfruland nasjonalpark. Før et eventuelt forbud vurderes, må mindre inngripende og mer målrettede tiltak utredes, herunder fartsbegrensninger, avstandskrav og tids- eller områdebegrensninger. Et generelt forbud i hele nasjonalparken bør ikke innføres uten at behovet og miljøeffekten er tilstrekkelig dokumentert.

Punktet om dynamisk forvaltning erstattes med:

Muligheten for en mer fleksibel forvaltning av sjøfuglreservater kan utredes. En eventuell ordning må ha klare kriterier, dokumentasjonskrav og tidsbegrensninger. Det må avklares hvem som har myndighet til å innføre midlertidige ferdselsforbud, hvordan berørte interesser skal involveres, og hvordan publikum raskt og tydelig skal informeres. Ordningen må ikke skape uforutsigbarhet eller svekke rettssikkerheten for brukerne av området.

Under innsatsområde 7 – Aktivt friluftsliv – tilføyes:

Oslofjordplanen må bygge på en god balanse mellom bruk og vern. Muligheten til naturvennlig friluftsliv og naturopplevelser er en del av formålet med nasjonalparkene. Nye restriksjoner må derfor være nødvendige, målrettede og forståelige for brukerne.

Under innsatsområde 8 – Organisering – tilføyes:

Nasjonalparkstyrenes deltakelse i nye nettverk og samarbeidsorganer må ikke svekke styrenes selvstendige myndighet etter verneforskriftene. Det må være tydelig ansvarsdeling mellom departementene, direktoratene, kommunene, Statens naturoppsyn og nasjonalparkstyrene.

Nye oppgaver innen overvåking, restaurering, informasjon, skilting, koordinering og kontroll må fullfinansieres av staten. Nasjonalparkstyrene må ikke pålegges nye forventninger uten at det følger tilstrekkelige økonomiske og administrative ressurser med oppgavene.

Avsluttende merknad:

Jomfruland nasjonalparkstyre støtter målet om en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. For å lykkes må innsatsen rettes mot tiltak som gir størst dokumentert miljøeffekt. Planen må samtidig sikre lokal medvirkning, en rimelig fordeling av kostnadene og en god balanse mellom vern, bruk og næringsaktivitet.

Nasjonalparkstyret ber derfor om at de marine nasjonalparkene gis en tydelig rolle i det videre arbeidet, og at nye tiltak konsekvensutredes og finansieres før de gjennomføres.

Følgende nytt avsnitt tas inn om avløp, nitrogen og andre tilførsler:

Tiltak knyttet til avløp, nitrogenfjerning og andre utslipp må bygge på oppdatert kunnskap om det enkelte utslippets faktiske påvirkning på Oslofjorden. Det må dokumenteres at tiltakene gir en vesentlig og målbar miljøeffekt i det aktuelle området.

Kostnadene må stå i rimelig forhold til den forventede miljøgevinsten. Det må tas hensyn til strømforhold, resipientforhold, lokale utslippskilder og forskjeller mellom indre og ytre deler av Oslofjorden. Generelle krav må ikke pålegges kommuner og innbyggere uten en konkret vurdering av nødvendighet, effekt og forholdsmessighet.

Nasjonalparkstyret tar innspillet fra Fluer Vikre til orientering og løfter inn samtlige punkt, med unntak av siste del knyttet til nitrogenresning:

Følgende nytt avsnitt tas inn om avløp, nitrogen og andre tilførsler:

Tiltak knyttet til avløp, nitrogenfjerning og andre utslipp må bygge på oppdatert kunnskap om det enkelte utslippets faktiske påvirkning på Oslofjorden. Det må dokumenteres at tiltakene gir en vesentlig og målbar miljøeffekt i det aktuelle området.

Kostnadene må stå i rimelig forhold til den forventede miljøgevinsten. Det må tas hensyn til strømforhold, resipientforhold, lokale utslippskilder og forskjeller mellom indre og ytre deler av Oslofjorden. Generelle krav må ikke pålegges kommuner og innbyggere uten en konkret vurdering av nødvendighet, effekt og forholdsmessighet.

Vedtak

Jomfruland nasjonalparkstyre vedtar forvlaters innstilling med følgende suppleringer og endringer:

Jomfruland nasjonalparkstyre er positivt til kunnskapsbaserte og målrettede tiltak som dokumenterbart kan bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Tiltakene må bygge på et tilstrekkelig lokalt og regionalt kunnskapsgrunnlag, være forholdsmessige og vurderes opp mot konsekvensene for lokalsamfunn, næringsliv, fiskeri og friluftsliv.

Nasjonalparkstyret vil samtidig understreke at nye oppgaver, restriksjoner og kontrolltiltak må følges av nødvendig statlig finansiering og kapasitet til informasjon, skilting, oppsyn og håndheving.

De marine nasjonalparkene Jomfruland, Færder og Ytre Hvaler omfatter samlet over 800 kvadratkilometer med viktige marine økosystemer, naturverdier og friluftsområder. Det er derfor en vesentlig svakhet ved Oslofjordplanen at nasjonalparkene og nasjonalparkstyrene har fått en så begrenset plass. Styrene må involveres aktivt i planlegging, prioritering og gjennomføring av tiltak som berører verneområdene.

Under innsatsområde 3 – Stanse nedbygging – tilføyes:

Virkemidler for bedre beskyttelse av gruntvannsområder må være målrettede og bygge på kartlegging av områdenes faktiske naturverdi, funksjon og tilstand. Nye restriksjoner må utformes slik at de ikke blir mer omfattende enn nødvendig, og kommunene, grunneiere, næringsaktører og berørte brukergrupper må involveres før tiltak vedtas.

Under innsatsområde 4 – Restaurering av naturverdier – tilføyes:

Restaureringstiltak må baseres på dokumentert behov og forventet miljøeffekt. Tiltakene må ikke redusere verneverdiene eller påføre nasjonalparkstyrene nye oppgaver uten at det samtidig stilles tilstrekkelige statlige midler og faglige ressurser til disposisjon.

Under innsatsområde 5 – Miljøgifter, forsøpling og plastforurensning – tilføyes:

Nasjonalparkstyret mener at tiltak som gjør det enklere og rimeligere å levere utrangerte fritidsbåter og tapte fiskeredskaper, bør prioriteres. Ordningene må være praktisk tilgjengelige og innrettes slik at de gir reelle insentiver til innlevering.

Et eventuelt obligatorisk fritidsbåtregister må ha et klart formål, være enkelt og rimelig for båteierne og ikke utvikle seg til en ny unødvendig avgifts- og rapporteringsordning.

Under innsatsområde 6 – Sårbare arter og verdifulle naturtyper – endres og tilføyes:

Nasjonalparkstyret støtter økt innsats for sjøfugl, men nye ferdselsrestriksjoner må bygge på dokumenterte behov og være avgrenset i tid og geografi. Informasjon, frivillig etterlevelse og målrettede tiltak bør vurderes før omfattende eller permanente forbud innføres.

Før sonen med ferdselsforbud rundt sjøfuglreservater eventuelt utvides fra 50 til 75 eller 100 meter, må konsekvensene for friluftsliv, ferdsel, næringsvirksomhet og håndheving utredes. Det må også dokumenteres at utvidelsen vil ha en vesentlig positiv effekt for sjøfuglene.

Informasjon til padlere, båtførere og andre brukere bør prioriteres. Regler og sårbare områder må merkes tydelig, og informasjonen må være lett tilgjengelig i digitale kart, apper, havner og utsettingsområder.

Punktet om vannskutere erstattes med:

Det bør utredes om bruk av vannskutere medfører særskilte og dokumenterbare forstyrrelser i sårbare områder av Jomfruland nasjonalpark. Før et eventuelt forbud vurderes, må mindre inngripende og mer målrettede tiltak utredes, herunder fartsbegrensninger, avstandskrav og

tids- eller områdebegrensninger. Et generelt forbud i hele nasjonalparken bør ikke innføres uten at behovet og miljøeffekten er tilstrekkelig dokumentert.

Punktet om dynamisk forvaltning erstattes med:

Muligheten for en mer fleksibel forvaltning av sjøfuglreservater kan utredes. En eventuell ordning må ha klare kriterier, dokumentasjonskrav og tidsbegrensninger. Det må avklares hvem som har myndighet til å innføre midlertidige ferdselsforbud, hvordan berørte interesser skal involveres, og hvordan publikum raskt og tydelig skal informeres. Ordningen må ikke skape uforutsigbarhet eller svekke rettssikkerheten for brukerne av området.

Under innsatsområde 7 – Aktivt friluftsliv – tilføyes:

Oslofjordplanen må bygge på en god balanse mellom bruk og vern. Muligheten til naturvennlig friluftsliv og naturopplevelser er en del av formålet med nasjonalparkene. Nye restriksjoner må derfor være nødvendige, målrettede og forståelige for brukerne.

Under innsatsområde 8 – Organisering – tilføyes:

Nasjonalparkstyrenes deltakelse i nye nettverk og samarbeidsorganer må ikke svekke styrenes selvstendige myndighet etter verneforskriftene. Det må være tydelig ansvarsdeling mellom departementene, direktoratene, kommunene, Statens naturoppsyn og nasjonalparkstyrene.

Nye oppgaver innen overvåking, restaurering, informasjon, skilting, koordinering og kontroll må fullfinansieres av staten. Nasjonalparkstyrene må ikke pålegges nye forventninger uten at det følger tilstrekkelige økonomiske og administrative ressurser med oppgavene.

Avsluttende merknad:

Jomfruland nasjonalparkstyre støtter målet om en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. For å lykkes må innsatsen rettes mot tiltak som gir størst dokumentert miljøeffekt. Planen må samtidig sikre lokal medvirkning, en rimelig fordeling av kostnadene og en god balanse mellom vern, bruk og næringsaktivitet.

Nasjonalparkstyret ber derfor om at de marine nasjonalparkene gis en tydelig rolle i det videre arbeidet, og at nye tiltak konsekvensutredes og finansieres før de gjennomføres.

Nasjonalparkstyrets høringsuttalelse etter styremøte 07.09.2026:

Jomfruland nasjonalparkstyre viser til Klima- og miljødepartementets høring av regjeringens forslag til ny Oslofjordplan. Jomfruland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde. Nasjonalparken omfatter et samlet areal på ca. 117km2, hvorav 98% er marin natur. Verneområdet rommer viktige og representative naturtyper og økosystemer som tareskog, ålegrasenger, bløtbunn og skjellsand, herunder gyte- og oppvekstområder for fisk og skalldyr, som har betydning for økosystemet og økosystemtjenester både i og utenfor nasjonalparken.

Jomfruland nasjonalparkstyre er positivt til kunnskapsbaserte og målrettede tiltak som dokumenterbart kan bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Tiltakene må bygge på et tilstrekkelig

lokalt og regionalt kunnskapsgrunnlag, være forholdsmessige og vurderes opp mot konsekvensene for lokalsamfunn, næringsliv, fiskeri og friluftsliv.

Nasjonalparkstyret vil samtidig understreke at nye oppgaver, restriksjoner og kontrolltiltak må følges av nødvendig statlig finansiering og kapasitet til informasjon, skilting, oppsyn og håndheving.

De marine nasjonalparkene Jomfruland, Færder og Ytre Hvaler omfatter samlet over 800 kvadratkilometer med viktige marine økosystemer, naturverdier og friluftsområder. Det er derfor en vesentlig svakhet ved Oslofjordplanen at nasjonalparkene og nasjonalparkstyrene har fått en så begrenset plass. Styrene må involveres aktivt i planlegging, prioritering og gjennomføring av tiltak som berører verneområdene.

Kommentarer til innsatsområde 3: Stanse nedbygging

- Utrede virkemidler for bedre beskyttelse av grunntvannsområder: Tiltaket bør tillegges prioritet da det kan bidra til å sikre viktige habitat. Tiltaket bør ses i sammenheng med styrket innsats for sjøfugl, hvor man retter fokus på funksjonsområder for sårbare arter.

  Virkemidler for bedre beskyttelse av grunntvannsområder må være målrettede og bygge på kartlegging av områdenes faktiske naturverdi, funksjon og tilstand. Nye restriksjoner må utformes slik at de ikke blir mer omfattende enn nødvendig, og kommunene, grunneiere, næringsaktører og berørte brukergrupper må involveres før tiltak vedtas.

Kommentarer til innsatsområde 4: Restaurering av naturverdier

- Planen bør undersøke hvilken rolle og funksjon de marine nasjonalparkene i Oslofjorden kan ha i dette arbeidet. Nasjonalparkene er sikrede arealer for fremtiden med representative økosystemer. Det er derfor viktig at nasjonalparkstyrene inkluderes aktivt i det videre arbeidet med restaurering og utarbeidelse av planer, strategier og virkemidler for økt aktiv restaurering i Oslofjorden.

  Restaureringstiltak må baseres på dokumentert behov og forventet miljøeffekt. Tiltakene må ikke redusere verneverdiene eller påføre nasjonalparkstyrene nye oppgaver uten at det samtidig stilles tilstrekkelige statlige midler og faglige ressurser til disposisjon.

Kommentarer til innsatsområde 5: Redusere tilførsler av miljøgifter, forsøpling og plastforurensning

- Nasjonalparkstyret støtter videre drøfting om å øke vektgrensen for fritidsbåter. Kostnad ved levering av fritidsbåter over dagens vektgrense kan føre til at flere leverer båter som ellers ville bli forlatt eller senket. Tiltaket må også ses i sammenheng med innføring av fritidsbåtregister.

- Nasjonalparkstyret støtter videre satsing på rydding av tapte fiskeredskaper. I planen står Fiskeridirektoratet som ansvarlig, men her mener nasjonalparkstyret at det bør legges til grunn et tverrsektorielt samarbeid mellom Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet og de tre marine nasjonalparkene i Oslofjorden. Nasjonalparkstyret understreker at opprydding av tapte fiskeredskaper er svært positivt, men peker på utfordringer i

dagens praksis som er både fragmentert, ukoordinert og foregår i stor grad utenfor nasjonalparkstyrenes kontroll, selv aktiviteter i verneområdene.

- Nasjonalparkstyret støtter etablering av obligatorisk fritidsbåtregister. Nasjonalparkstyret mener at tiltak som gjør det enklere og rimeligere å levere utrangerte fritidsbåter og tapte fiskeredskaper, bør prioriteres. Ordningene må være praktisk tilgjengelige og innrettes slik at de gir reelle insentiver til innlevering. Et eventuelt obligatorisk fritidsbåtregister må ha et klart formål, være enkelt og rimelig for båteierne og ikke utvikle seg til en ny unødvendig avgifts- og rapporteringsordning.

Kunnskapsinnhenting:

- Nasjonalparkstyret forslår at det etableres en tilstandsovervåkning av sårbare naturtyper i de marine nasjonalparkene som del av «tilstandsovervåkningen» av Oslofjorden med fokus på naturrestaurering. Områdene er gjennom verneforskriftene beskyttet mot videre skade og forstyrrelser, samtidig som de rommer representative habitater, økosystem og artsmangfold.

Kommentarer til innsatsområde 6: Ivareta sårbare arter og verdifulle naturtyper

Nasjonalparkstyret støtter vurderingene som gjøres i kapittelet, samt tiltak og behov for kunnskapsinnhenting. Styret ønsker særlig å bemerke:

- Nasjonalparkstyret støtter utredning av egen kvote for brisling i Oslofjorden og vektbegrensning for trålredskaper.
- Nasjonalparkstyret etterlyser statusoppdatering og fremdrift i arbeidet med utvidelse av perioden med ferdselsforbud i sjøfuglreservatene. Endringen har stor betydning for forvaltningen og vil kreve at områder skiltes på nytt og informasjon når ut til publikum.
- Nasjonalparkstyret støtter videreføring og økt innsats på bekjempelse av mink i Oslofjordområdet. Arbeidet bør koordineres gjennom Statens naturoppsyn.
- Nasjonalparkstyret støtter økt innsats for sjøfugl, men nye ferdselsrestriksjoner må bygge på dokumenterte behov og være avgrenset i tid og geografi. Informasjon, frivillig etterlevelse og målrettede tiltak bør vurderes før omfattende eller permanente forbud innføres. Informasjon til padlere, båtførere og andre brukere bør prioriteres. Regler og sårbare områder må merkes tydelig, og informasjonen må være lett tilgjengelig i digitale kart, apper, havner og utsettingsområder.
-

Jomfruland nasjonalparkstyre mener videre at helhetlig plan for Oslofjorden bør vurdere følgende tiltak for økt beskyttelse av sjøfugl:

- Informasjonskampanjer rettet mot padlere (SUP/kajakk) i Oslofjorden mht. ferdselsforbud og avstandskrav.
- Justere tidsrommet for forsvarets tillatte lavtflyging fra 1.oktober til 31. mars, til 1. oktober til 14. mars, slik at adgangen harmonerer med endring i ferdselsforbudet i verneområder, jf. Tilrådning - sjøfuglreservater - vurdering av tidspunkt for ferdselsrestriksjoner - Oslofjorden og Agder.
- Utvidelse av sone med ferdselsforbud rundt sjøfuglreservatene fra 50 til 75 eller 100 meter, eller fysiske tiltak som sikrer avstand for båter og padlere.

    - Før sonen med ferdselsforbud rundt sjøfuglreservater eventuelt utvides fra 50 til 75 eller 100 meter, må konsekvensene for friluftsliv, ferdsel, næringsvirksomhet og håndheving utredes. Det må også dokumenteres at utvidelsen vil ha en vesentlig positiv effekt for sjøfuglene.
- Vurdere forbud mot vannskutere i Jomfruland nasjonalpark.
    - Det bør utredes om bruk av vannskutere medfører særskilte og dokumenterbare forstyrrelser i sårbare områder av Jomfruland nasjonalpark. Før et eventuelt forbud vurderes, må mindre inngripende og mer målrettede tiltak utredes, herunder fartsbegrensninger, avstandskrav og tids- eller områdebegrensninger. Et generelt forbud i hele nasjonalparken bør ikke innføres uten at behovet og miljøeffekten er tilstrekkelig dokumentert.
- Etablering av sjøfuglreservater i viktige næringsområder. Dagens modell for sjøfuglreservat fokuserer på hekke/oppholdsområdene, uten hensyn til forstyrrelser i andre viktige habitat som f.eks. tilstøtende næringsområder.

- Utrede muligheten for en mer fleksibel forvaltning av sjøfuglreservater kan utredes. En eventuell ordning må ha klare kriterier, dokumentasjonskrav og tidsbegrensninger. Det må avklares hvem som har myndighet til å innføre midlertidige ferdselsforbud, hvordan berørte interesser skal involveres, og hvordan publikum raskt og tydelig skal informeres. Ordningen må ikke skape uforutsigbarhet eller svekke rettssikkerheten for brukerne av området.

Kommentarer til innsatsområde 7: Fremme et aktivt friluftsliv

- Nasjonalparkstyrene bør bli del av kystsonenettverket. Verneområdestyrenene er et selvstendig forvaltningsnivå med myndighet etter verneforskriften. Allmennhetens mulighet til naturopplevelser er et av formålene med opprettelsen av nasjonalparkene.
- Oslofjordplanen må bygge på en god balanse mellom bruk og vern. Muligheten til naturvennlig friluftsliv og naturopplevelser er en del av formålet med nasjonalparkene. Nye restriksjoner må derfor være nødvendige, målrettede og forståelige for brukerne.

Kommentarer til innsatsområde 8: Organisering av arbeidet

- Nasjonalparkstyrene bør bli en del av gruppen med sentrale ansvarlige myndigheter som foreslås opprettet. Nasjonalparkstyrene er forvaltningsmyndighet for viktige naturområder med store naturverdier i havet og på land, samtidig som områdene er attraktive friluftsområder.
- Nasjonalparkstyret støtter etablering av et forpliktende samarbeidsformat knyttet til miljøkriminalitet i Oslofjorden. Nasjonalparkene bør være representert i dette forumet.
- Nasjonalparkstyrenes deltakelse i nye nettverk og samarbeidsorganer må ikke svekke styrenes selvstendige myndighet etter verneforskriftene. Det må være tydelig ansvarsdeling mellom departementene, direktoratene, kommunene, Statens naturoppsyn og nasjonalparkstyrene. Nye oppgaver innen overvåking, restaurering, informasjon, skilting, koordinering og kontroll må fullfinansieres av staten. Nasjonalparkstyrene må ikke pålegges nye forventninger uten at det følger tilstrekkelige økonomiske og administrative ressurser med oppgavene.

Avsluttende merknad

Jomfruland nasjonalparkstyre støtter målet om en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. For å lykkes må innsatsen rettes mot tiltak som gir størst dokumentert miljøeffekt. Planen må samtidig sikre lokal medvirkning, en rimelig fordeling av kostnadene og en god balanse mellom vern, bruk og næringsaktivitet.

Nasjonalparkstyret ber derfor om at de marine nasjonalparkene gis en tydelig rolle i det videre arbeidet, og at nye tiltak konsekvensutredes og finansieres før de gjennomføres.

RS 42/2026 Orienteringer

Forvalter orienterte om:
6.6 – Styremøte besøkssenter
19.6 – Møte turskilt Jomfruland
22.6 – Befaring og planlegging skjøtselstiltak på Stråholmen i 2026
30.6-4.7 – Lyngnettsamling Vega
6.7 – Intervju NRK – Telt og friluftsliv
7.7 – Møte turstier Jomfruland
8.7 - Årsmøte Jomfruland hytteeierforening
16.7-12.8 – Ferie
19.8 – USN conservation biology
20.8 – Informasjonsmøte om opprydding av tapt fiskeredskap – Horten
2.9 – Beiteslipp Styrmannsholmen
3.-4.8 – Fellessamling Færder, Ytre Hvaler og Kosterhavet – Østre Bolærne
Fra 17.8 til d.d.: Flere befaringer knyttet til oppstart av skjøtsel og oppfølging av kuer utenfor beiteområdet.

Espen Marker fra Statens naturoppsyn orienterte om:

- Kontroll i verneområdet går i rotasjon med kollegaer fra omkringliggende verneområder
- 15 anmeldelser for brudd på verneforskriften, hovedsak løse hunder/brudd på båndtvang, et par saker på ferdselsforbud (ilandstigning og oppankring i ferdselsforbudssone)
- To saker liggende med brudd på lavtflygingsforbudet
- Minkoppdrag: SNO har hatt innleid ressurs på minkfangst og feller. Bruk av feller videreføres i SNO, jakt gjennom innleid ressurs opphører.
- SNO sine observasjoner ifbm. gjennomføring av Grenland pokerrun 2026
    - Brudd på lavtflygingsforbudet med helikopter (anmeldt)
    - Et par båter som gikk via Portør ut ved Styrmannsholmen
    - Et par båter som gikk på innsiden av Jomfruland på nordgående
- Oppfølging ifbm. hummerfiske, fellesaksjon.
- SNO-ressursen er styrket som oppfølging av Oslofjordplanen og innføring av nullfiske i Oslofjorden.
- Skjøtsel: Slått av strandengene på Øitangen, september.

ST 39/2026 Eventuelt

Saksprotokoll i Jomfruland nasjonalparkstyre - 07.09.2026

Behandling

Vedtak

Møtetid: 4 timer + 2 timer forberedelse.